

Nota metodològica

Enquesta anual de cost laboral

Organisme responsable

Institut Nacional d'Estadística

Objectius d'informació

Estimació del cost anual de la mà d'obra i els seus components.

Conceptes i definicions

Cost laboral: es defineix com el cost en què incorre la persona ocupadora per la utilització del factor treball. El cost laboral brut és la suma de tots els components de cost. Deduint les diverses subvencions rebudes de les Administracions Públiques s'obté en termes nets (cost laboral net).

El Cost laboral comprén un ampli conjunt de partides:

- **Sous i salaris:** comprén totes les percepcions econòmiques realitzades a les persones treballadores, en efectiu o en espècie, per la prestació professional dels serveis laborals per compte d'altri, ja retribuïsquen el treball efectiu, qualsevol que siga la forma de remuneració, o els períodes de descans computables com de treball. Les percepcions salarials comprenen: el salari base, els complements salarials, pagaments per hores extraordinàries i/o complementàries, gratificacions extraordinàries, salari en espècie i els pagaments a plans d'estalvi dels empleats.
- **Cotitzacions obligatòries a la Seguretat Social:** són les aportacions legalment establides que la persona ocupadora fa al Sistema de la Seguretat Social en favor de les seues persones ocupades per a cobrir les prestacions que el Sistema estableix, i que són les derivades de situacions de malaltia, maternitat, accident laboral, invalidesa, jubilació, família, supervivència, desocupació, formació professional, garantia salarial, o qualsevol altra contingència coberta pel sistema de Seguretat Social.

- **Cotitzacions voluntàries:** recullen les aportacions de la persona ocupadora a circuits privats de seguretat social o altres entitats d'assegurances a fi de cobrir, millorar o complementar les prestacions establides pel sistema de Seguretat Social. Tals cotitzacions no tenen caràcter obligatori, sinó que se solen establir en els convenis col·lectius de manera negociada. Només es consideren les aportacions de l'ocupador. Destaquen:
 - Plans i fons de pensions, que recullen la quantitat total d'aportacions que l'empresa, promotora del Pla o Fons, efectua a caixes, fons i/o plans de pensions en favor de les seues persones treballadores, que seran les partícips del Pla o Fons. El sistema pot ser d'aportació definida o de prestació definida, i en aquest cas es predeterminaran les prestacions a rebre per les persones beneficiàries, que podran ser en termes absoluts o en funció del salari, antiguitat, complements o altres referents. També es pot donar el criteri mixt que reuneix els dos anteriors. Les prestacions dels Plans i Fons de pensions cobreixen totes o algunes d'aquestes contingències: jubilació, invalidesa total o permanent per a la professió habitual, o absoluta i permanent per a tot treball, i mort i supervivència de la persona partícip o beneficiària.
 - Assegurances de malaltia, maternitat o accident, són les quantitats abonades per la persona ocupadora a societats mèdiques privades com a pagament per la cobertura d'una assistència sanitària de les persones beneficiàries i les seues famílies que millore o amplie la proporcionada pel sistema oficial de salut. No han d'incloure's els pagaments directes a les persones treballadores per alguna d'aquestes causes.
 - Altres plans o assegurances, recollirà la quantitat total dels pagaments realitzats per l'empresa per a altres beneficis socials no obligatoris i que no s'abonen directament a les persones treballadores, com a primes d'assegurances de vida col·lectius, assegurances per desocupació i altres assegurances no contemplades anteriorment.
 - Altres aportacions, són aportacions realitzades per l'empresa a institucions com les Fundacions Laborals, l'objectiu de les quals és proporcionar serveis assistencials a les persones treballadores.
- **Prestacions socials directes:** són els pagaments que l'empresa fa directament a la persona treballadora o a la seua família, o també l'antiga persona treballadora

per a assistir-li en determinades circumstàncies i com a complement de determinades prestacions socials. Destaquen:

- Incapacitat Temporal, que recull la suma dels següents dos pagaments:
 - Pagaments per la prestació d'Incapacitat Temporal (IT), que són els pagaments realitzats com a part de la prestació per IT que la persona ocupadora abona durant els 15 primers dies de baixa per ser al seu càrrec i que no són coberts per la Seguretat Social.
 - Complement per IT, que comprén les quantitats que la persona ocupadora afig, voluntàriament o per acord en conveni col·lectiu, a les prestacions per IT que són al seu càrrec o al de la Seguretat Social. Tals quantitats serveixen per a completar fins al 100.
- Desocupació: és el pagament realitzat voluntàriament per la persona ocupadora com a complement a la prestació de l'INEM a les persones treballadores afectades per suspensió temporal o reducció de jornada en cas d'expedient de regulació d'ocupació, i així mantindre les seues retribucions o part d'aquestes.
- Jubilació: són les quantitats abonades a les antigues persones treballadores i que tracten de complementar les pensions de jubilació de la Seguretat Social o d'assegurances privades, i que, o bé s'abonen una sola vegada, o bé periòdicament, amb vista a mitigar en part o totalment la diferència existent entre el salari anterior a la jubilació i la pensió rebuda per tal concepte. També s'inclouen en aquest apartat els pagaments per baixes incentivades.
- Mort i supervivència: són les quantitats abonades directament per l'empresa al cònjuge supervivent, i als orfes de la persona treballadora de l'empresa mort com a complement als subsidis i pensions de viduïtat o orfandat.
- Invalidesa o minusvalidesa: són els pagaments que l'empresa abona per a completar els subsidis o pensions per invalidesa o minusvalidesa de les persones ocupades o antigues persones ocupades. Poden pagar-se una sola vegada o de manera periòdica.
- Assistència familiar: són els pagaments directes a les persones treballadores afectades per unes certes contingències familiars com poden ser la nupcialitat, natalitat o altres fets similars.

- Assistència mèdica: són les percepcions dineràries rebudes per les persones treballadores directament de l'empresa i que responen a la despesa que a aquests els haja ocasionat l'assistència sanitària rebuda fora de l'àmbit de la Seguretat Social.
- **Indemnitzacions per acomiadament:** inclouen el total dels pagaments efectuats per acomiadament i extinció de contracte, així com els salaris deixats de percebre en el transcurs de la tramitació de l'acomiadament que la persona ocupadora ha d'abonar en aquesta situació (salaris de tramitació). Es consideren ací tant les indemnitzacions per acomiadaments individuals com les indemnitzacions per acomiadaments col·lectius. S'exclouen l'abonat per obligacions pendents com a salaris deguts, vacances no gaudides, etc. (quitances) ja que aquestes quantitats es consideren pagaments endarrerits i les indemnitzacions per finalització de contracte que s'inclouen en les altres despeses.
- **Despeses en formació professional:** són els ocasionats per proporcionar coneixements i preparació en tècniques professionals a les persones treballadores amb els quals existeix vincle laboral i que són d'interés per a l'empresa. No es consideren les despeses derivades d'ajudes a les persones treballadores que estiguen seguint ensenyaments reglats. Es consideren despeses en formació professional a les despeses de manteniment, adequació i equipament d'edificis i instal·lacions destinats a la formació, la participació en cursos, els honoraris i dietes de professionals formadors externs (mai del personal de l'empresa), el material didàctic i d'utilitatge, i les quantitats pagades a organismes de formació, però sempre en termes bruts sense descomptar les subvencions i ajudes rebudes del Sistema Públic d'Ocupació o d'altres organismes públics formatius.
- **Despeses de transport:** són els costos ocasionats a l'empresa pel transport gratuït o a preus reduïts de les persones treballadores, des del seu domicili al lloc de treball. No s'inclouen els costos del personal de manteniment i conductors quan aquests pertanyen a la plantilla de l'empresa, ni tampoc les quantitats pagades directament a les persones treballadores com a compensació quan utilitzen mitjans de transport aliens a l'empresa.
- **Despeses de caràcter social:** són un conjunt de despeses de molt diversa naturalesa que tenen com a objectiu la millora de la qualitat de vida de les persones treballadores a través de l'acció social impulsada pels col·lectius

laborals. Destaquen les despeses derivades del manteniment o adequació de menjadors per a ús de les persones treballadores, despeses de manteniment i reparació d'edificis i instal·lacions destinats a guarderies, activitats esportives, culturals i d'esplai. No s'inclouen els costos del personal encarregat d'aquests serveis quan aquest pertanga a l'empresa.

- **Altres despeses:** inclouen els pagaments compensatoris (menyscapte de diners, xicotet utilatge, etc.), indemnitzacions per fi de contracte, selecció de personal, etc. Així mateix, s'inclouran les despeses no recollides en altres apartats, com ara els pagaments directes realitzats a les persones treballadores per a la renovació de peces i eines de treball.
- **Subvencions i deduccions:** són el conjunt de reembossaments percebuts per la persona ocupadora, procedents d'organismes públics. Són de signe negatiu i per tant minoren el cost laboral brut. Inclouen:
 - Subvencions a la contractació, que són les quantitats rebudes directament per l'empresa en forma de subvenció per la creació d'ocupació, i només per aqueix concepte.
 - Subvencions en les cotitzacions a la Seguretat Social, que contempen a les subvencions derivades de les reduccions i bonificacions en les aportacions fetes a la Seguretat Social.
 - Subvencions a la formació professional, és la suma total de quantitats rebudes per l'empresa des del SPEE o qualsevol altre organisme públic (a excepció de la Seguretat Social) en concepte de formació professional del personal que integra la seua plantilla.
 - Deduccions fiscals, són les quantitats que els subjectes passius de l'Impost de societats i de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF) que realitzen una activitat empresarial, professional o artística, es dedueixen dels citats impostos per la creació d'ocupació.

Observacions

Les **dietes i les despeses de viatge** no formen part del cost laboral, ja que es realitzen per necessitat del procés productiu constituint un consum intermedi.